

återkommer i boken.

1. Hänvisning till ospecificerade "vetenskapsmän" och "forskare"

Om en film om Bigfoot (apmänniskan) sägs det t ex att "åtskilliga vetenskapsmän" anser den vara äkta. Vilka dessa vetenskapsmän är sägs inte. I boken återges en stillbild från filmen. Den som tittar noga kring ögonpartiet på bilden kan se att den visar en människa utklädd i apdräkt.

2. Författarna nämner ibland alternativa förklaringar, men sällan de mest uppenbara eller naturliga förklaringarna

På detta sätt skapar de en bild av att de har ett kritiskt förhållningssätt, som de faktiskt inte har. Ett exempel:

På 1700-talet ska nattvardsvinet och hostian vid en mässa i Lanciano i Italien ha förvandlats till äkta blod och kött. Relikerna, några blodklumpar och köttstycken, har sedan dess bevarats i kyrkan. År 1970 undersöktes de av anatomiprofessorn Odoardo Linoli, som enligt författarna kom till slutsatsen att det rörde sig om mänskligt blod av blodgruppen AB samt av mänsklig hjärtmuskel. De citerar hans utlåtande: "Blodet innehåller ämnen som normalt förekommer i färskt blod. Hur köttet och blodet kunat bevaras intakt i tolvhundra år, utsatt som det varit för atmosfäriska och biologiska angrepp, är ett fenomen som trotsar varje försök till förklaring."

Efter detta tillfogar författarna "en brasklapp till detta entydiga utlåtande: det finns inga bevis för att köttet och blodet en gång i tiden verkligen varit bröd och vin". Däremot tar de inte upp den viktigaste (och hoppas jag, mest uppenbara) invädningen: Om detta blod innehåller ämnen, som normalt bara förekommer i färskt blod, varför ska vi då tro att det kommer från 1700-talet? Har någon åldersbestämning med exempelvis C 14-metoden gjorts?

3. Trots att boken till allra största delen bygger på principen "ögonvittnen berättar" förs ingen diskussion om vittnespsykologi eller om farorna med andra- och tredjehandsuppgifter om vittnesberättelser

Detta är, i mitt tycke, bokens grundfel. Så fort man börjar att diskutera dess berättelser i sådana termer, faller alltsammans som ett korthus.

Sven Ove Hansson

Boknotiser

Alvar Ellegård har redigerat boken *Kan vi lita på vetenskapen? En bok om vetenskapen och sanningen* (Natur och Kultur). Antologin rymmer fjorton artiklar om vetenskapens grundvärderingar och dess metodologiska förutsättningar. Både naturvetenskap och humaniora behandlas.

Håkan Arlebrand har skrivit boken *Drömmen om gudomligheten* (Libris), som är en kritisk granskning av mormonkyrkan. Författarens eget perspektiv är kristet.

Daniel Cohens nyutkomna bok *Gåttfulla platser* (Prisma) behandlar bl a myter som Atlantis och El Dorado.

I sin nyutkomna bok *Evigt liv* (Verbum) är Karl-Erik Tysk kritisk mot teologiskt utnyttjande av paranormala fenomen.

Inge Carlströms lilla bok *Fråga — undersöka — svara* (Esselte) riktar sig till läsare som vill stimulera grundskoleelevers intresse för forskning.

Olof Petterssons och Ingrid Carlbergs bok *Makten över tanken* handlar om makten över vad som sägs och skrivs i massmedia.

En modern lärobok i näringslära har nyss utkommit, *Näringslära för högskolan* (A&W) av Lillemor Abrahamsson m fl.

Lasse Levemarks och Klas Fresks *Tom Tits tricks* (Alfa-beta) har kommit i nyupplaga. Den innehåller en samling av naturvetenskapliga experiment för barn och ungdomar.

En nytgåva har också kommit av Bengt af Klintbergs *Råttan i pizzen*, som handlar om hur moderna sägner och myter uppkommer och sprids.